

RAZISKOVALNA NALOGA

OŠ Cirkulane – Zavrč

KAJ JE »PRINESLA« NOVA OBČINA

SOCIOLOGIJA

Mentorja:

Janez Zupanič

Izidor Gnilšek

Cirkulane, 2009

Avtorja:

Gregor Finžgar

Žan Jurgec

ZAHVALA

V nalogi, ki je pred vami, sva se učenca devetega razreda OŠ Cirkulane-Zavrč, Gregor Finžgar in Žan Jurgec, lotila raziskovanja javnega mnenja občanov, vezanega na delovanje Občine Cirkulane.

Da je naloga izdelana v takšnem obsegu, gre zahvala predvsem najinima mentorjema, Janezu Zupaniču in Izidorju Gnilšku, ki sta naju usmerjala in bdela nad najinim raziskovalnim delom.

Hvala vodstvu šole za podporo pri najinem delu, učiteljici slovenskega jezika, Dragici Petrovič, za slavistično lektoriranje, učiteljici nemškega jezika, Vesni Koren, za prevajanje povzetka. Hvala tudi vsem ostalim, ki ste nama tako ali drugače pomagali pri pripravi raziskovalne naloge, pa vas na tem mestu ne navajava posebej.

Gregor in Žan

POVZETEK

V najini prvi raziskovalni nalogi sva raziskovala javno mnenje občanov Občine Cirkulane. Zanimalo naju je zadovoljstvo ljudi s svojo občino v primerjavi s prejšnjo lokalno organiziranostjo, ko je območje sedanje občine bilo sestavni del občine Gorišnica.

Seveda sva se najprej lotila razvoja lokalne samouprave skozi zgodovino, pri čemer sva uporabila knjižne tudi zanesljive internetne vire. Tako je prvi del naloge nekakšen sprehod skozi zgodovino do nastanka sedanje samostojne občine, ki vključuje tudi podrobnejši opis dela Iniciativnega odbora za ustanovitev samostojne občine Cirkulane.

Sledi raziskovalni del najine naloge, v katerem najprej predstaviva hipoteze in metodo raziskovanja. V raziskovalnem delu sva uporabila metodo anketiranja in metodo vodenih intervjujev.

Obsežen vprašalnik sva pripravila tako, da sva vsako predpostavko preverjala vsaj z dvema vprašanjem. V intervjujih pa s po enim vprašanjem.

Izsledki, ki sva jih dobila v raziskavi, so zanimivi. Podatki, pridobljeni z raziskavo, kažejo, da je ustanovitev občine Cirkulane po mnenju občanov korak v pravo smer, kar se kaže v izboljšani prepoznavnosti kraja. Mnenje krajanov je, da je izboljšana prometna infrastruktura, društveno življenje je ohranilo svoj nivo in dobilo še nov zagon, prireditve, ki jih društva pripravljajo, pa prispevajo k družabnosti in povezanosti občanov. Glas »navadnega« občana se sliši tudi na mestih odločanja o skupni prihodnosti, vlaga se več v sistem predšolske in osnovnošolske vzgoje in izobraževanja. Načrti za izboljšanje pogojev za podjetništvo, obrt in s tem tudi zaposlovanja so pripravljani.

Rezultati raziskave kažejo, da je večina občanov zadovoljna, da so se odločili za ustanovitev lastne občine.

ZUSAMMENFASSUNG

Wir wollten in unserer Forschungsarbeit die öffentliche Meinung der Gemeindebürger der Gemeinde Cirkulane erforschen. Wir haben einen Vergleich gemacht, wie die Leute jetzt zufrieden sind und wie sie zufrieden waren, als noch dieses Gebiet zur Gemeinde Gorišnica gehörte.

Zuerst haben wir die örtliche Selbstverwaltung in der Vergangenheit erforscht, wobei wir so wie Bücherquellen als auch zuverlässige Internetquellen gebraucht haben. Der erste Teil dieser Arbeit war demnach eine Art Spaziergang durch Geschichte bis zur Entstehung der jetzigen selbstständigen Gemeinde. Es wird auch die Arbeit der Iniziativgruppe für die Gründung der selbstständigen Gemeinde genau beschrieben.

Es folgt der Forschungsteil unserer Arbeit, in dem wir zuerst die Hypothesen und Forschungsmethoden beschreiben. Wir verwendeten die Methoden der Umfrage und des geleiteten Interviews.

Den Fragebogen haben wir so vorbereitet, dass jede Vorraussetzung mit mindestens zwei Fragen überprüft wurde. Bei den Interviews verwendeten wir jeweils nur eine Frage.

Die Forschungsergebnisse sind interessant. Die Leute meinen, dass die Gründung der Gemeinde Cirkulane eine richtige Entscheidung war. Dass zeigt sich in der besseren Erkennung des Ortes. Die Leute meinen, dass die Straßen- und Verkehrsinfrastruktur verbessert wurden, die Arbeit der Vereine hat ihr Niveau behalten und ist sogar in Schwung gekommen - ihre Veranstaltungen tragen zum Zusammensein bei und verbinden die Leute. Dort wo über wichtige Dinge entschieden wird, hört man auch auf den ‚gewöhnlichen‘ Menschen. Es wird mehr ins Schul-und Erziehungssystem investiert. Vorbereitet ist schon die Planung, wie die Bedingungen für Unternehmer, Handwerker und Beschäftigung verbessert werden könnten.

Die Ergebnisse unserer Arbeit zeigen darauf, dass die meisten Menschen mit der Entscheidung für die selbstständige Gemeinde zufrieden sind.

KAZALO VSEBINE

KAJ JE »PRINESLA« NOVA OBČINA.....	1
ZAHVALA.....	2
POVZETEK.....	3
ZUSAMMENFASSUNG	4
KAZALO VSEBINE	5
SPLOŠNI DEL	7
Razvoj lokalne samouprave na območju Cirkulan skozi čas	7
Krajevne občine med 1850 in 1918	7
Po razpadu Avstro-Ogrske	9
Po drugi svetovni vojni	10
Po letu 1974	14
Predstavitev občine Cirkulane na svetovnem medmrežju	15
Delo Iniciativnega odbora za ustanovitev Občine Cirkulane	17
CILJI NALOGE.....	21
HIPOTEZE	21
METODA DELA.....	21
Merski pripomočki	22
Statistična obdelava podatkov	22
RAZISKOVALNI DEL	22
REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	22
ZAPIS VODENIH INTERVJUJEV	29
Intervju z Danico Finžgar	29
Intervju z Ivanom Hemetkom	29
Intervju z Marinko Jurgec	31
Intervju z Miroslavom Šobo.....	31
Intervju z Janezom Jurgecem	33
Intervju z Jernejem Golcem	34
Intervju z Emilom Drevom	35
PREVERJANJE HIPOTEZ.....	37
DISKUSIJA	40

ZAKLJUČEK	41
LITERATURA in VIRI	42
Knjižni viri:	42
Drugi pisni viri:	42
Internet:.....	42
Intervjuji:	42
PRILOGE	43

SPLOŠNI DEL

Razvoj lokalne samouprave na območju Cirkulan skozi čas

Uporabila sva prispevek Franca Tetičkoviča z naslovom Lokalna samouprava od leta 1848 do danes. Prispevek je sestavni del zbornika: Cirkulane, Svet Belanov, objavljen na straneh od 23 do 32.

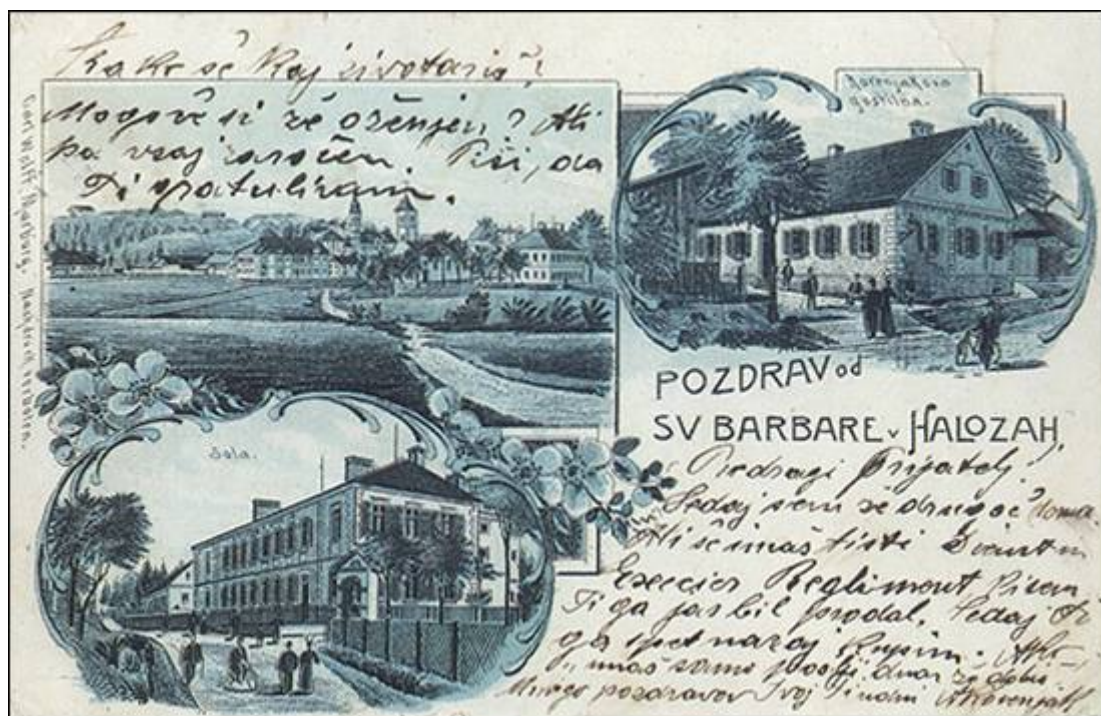
V prispevku je prikazan pregled organizacije in delovanja občin ali sosesk kot organov odločanja o skupnih zadevah, interesih in potrebah na območju Cirkulan od leta 1848 do današnjih dni. Navedeni so odborniki, predstojniki občin, župani in predsedniki skupne občine Sv. Barbara v Halozah in občine Cirkulane, odborniki teh dveh občin in svetniki v občini Gorišnica s cirkulanskega območja. Za posamezna obdobja obstoja in delovanja občin so prikazana tudi dela, ki so jih opravili posamezni organi, če so bili seveda na razpolago arhivski viri. Seveda obravnava samo do leta 2005, ko smo bili še sestavni del občina Gorišnice.

Avtor prispevek začne z opisom časa po marčni revoluciji, torej po letu 1848, ko so se razmere v tedanjem avstrijskem cesarstvu demokratizirale in je dobilo več pravic tudi prebivalstvo. Govori nama o državnih reformah, ki so sledile po teh dogodkih in so zajele upravo političnih in teritorialnih enot. *»Že 17. marca 1849 so potrdili provizorični zakon o občinah.«* Navodila iz cesarske pisarne so bile določiti enote pristojnosti, način izvolitve in imenovanje članov teh organov.

Krajevne občine med 1850 in 1918

Avtor piše, da je bilo na našem območju po letu 1850 pet sosesk: Gradišča kot enovito naselje; Gruškovec z naselji Gruškovec, Medribnik in Meje; Slatina z naseljema Slatina in Pristava; Sv Barbara v Halozah z naselji Cirkulane, Dolane in Brezovec ter Sv. Elizabeta v Halozah z naseljema

Pohorje in Paradiž. Veliki Vrh naj bi spadal pod občino Gorenjski Vrh na završki, Mali Okič pa pod Veliki Okič na leskovski strani.

Razglednica iz Cirkulan, poslana 1900. Vir: Knjiga Ptuj in okolica na razglednicah 1891 – 1945.

V teh občinah naj bi izvolili še svet. »Predstojnike občin so izbirali med krajani, ki so izstopali po premoženju, gospodarnosti, razgledanosti in zaupanju.« Izveva, da so »Pristojnosti občin pokrivala vsa vprašanja, ki so zadevala pogoje življenja in dela na njihovem območju. Občine so skrbele predvsem za urejanje komunalnih objektov, cest, poti, brvi, mostov.« Avtor predvideva, da so se morale ukvarjati tudi s posredovanjem v morebitnih sporih. Izveva, da so skrbele tudi za vzdrževanje in ogrevanje šole, tudi za učiteljska stanovanja. »Občine so bile dolžne tudi skrbeti za reveže, ki niso imeli lastnega premoženja in svojcev. V času AO so moški v posameznih zgodovinskih obdobjih služili vojsko različno: vso svojo aktivno življenjsko dobo, kasneje dvanajst let in na koncu sedem let.« Ko naj ne bi bili več sposobni za vojaško službo, so jih razmeščali po krajih, kjer so imele njihove enote svoj sedež tudi drugod ali pa so jih bile dolžne prevzeti domače občine. »Po ustnih izjavah naj bi imela Sv. Barbara v Halozah v Dolanah posebno stanovanjsko hišo z nekaj zemlje, kjer so nastanili odslužene vojščake,«

ugotavlja avtor. *»Za urejanje in popravila cest, poti, brvi, mostov so morale občine organizirati krajanje. Število delovnih dni je bilo določeno.«* Izveva še, da naj bi posestniki z vprežno živino morali opraviti določeno število voženj. *»obliko dela so imenovali kuluk, na našem območju pa se je obdržal do sredine 20. stoletja.«*

Občine so morale izvrševati naloge, ki so jim jih nalagali višji organi državne uprave in oblasti, še dodaja avtor. Izveva še, da so izdajali *»domovnice,«* ki so jih prebivalci potrebovali za izkazovanje državljanstva pri uveljavljanju osebnih in državljanskih pravic. *»Za promet z živino so bili predpisani živinski potni listi, ki so jih izdajale občine.«* Kako so občine poslovale med prvo svetovno vojno, avtorju ni znano. Ugotavlja, da so morale poleg drugih nalog izvrševati še vrsto administrativnih v zvezi z evidenco in vpoklici vojnih obveznikov. *»Konkretnih arhivskih listin o tem ni na razpolago.«*

Po razpadu Avstro-Ogrske

Občine so po nastanku Kraljevine SHS ostale enake in delovale po navodilih novih oblasti, imenovali so jih krajine in namesto občine Sv. Elizabeta v Halozah so zapisali ime občine Paradiž. *»Nadzor nad delovanjem teh je prevzela nova državna uprava.«* Izveva, da je bil leta 1922 sprejet posebni zakon o volitvah v občinska zastopstva v Sloveniji.

Tedanja Jugoslavija je uredila organizacijo občin z zakonom o občinah, ki je bil sprejet 14. marca 1933 in je določal, da mora imeti občina najmanj 3000 prebivalcev. Avtor pravi, da so tako naše majhne občine združili v občino sv. Barbara v Halozah. Med pristojnostmi občine je bilo vzdrževanje cest, poti, brvi, mostov, kar bi lahko uvrstili v komunalno infrastrukturo. Dela so opravljali v glavnem s *»kulukom,«* pomagali so si z živinsko vprego, za vožnjo gramoza iz gramoznic Ptujkega polja in kamenja iz domačih kamnolomov. *»Če zadolženi iz kakršnega koli razloga ni mogel delati, je naprosil za delo drugega in ga plačal,«* še dodaja avtor. Odborniki so odločali o vzdrževanju brvi in lesenih mostov, ki so jih morali po določenem času tudi menjati. Lotili so se tudi novogradnje ceste na trasi Cirkulane-Brezovec in Cirkulane-Gradišča. Odborniki so morali oskrbeti šolo s kurjavo,

reševali so socialne težave ljudi, ki niso imeli lastnih virov za preživetje, *»ostarele so napotili v Dom starejših v Muretince«*, še izveva. Občinska uprava je pripravljala potrebne predloge za obravnavanje na sejah občinskega sveta in izvajala sklepe. Za višje organe državne uprave je opravljala naloge, kot je vodenje popolne vojaške evidence popolnih vojaških obveznikov, prevoznih sredstev in živine. Če je bilo potrebno, so poleg ljudi mobilizirali še vprege, vozno živino, konje in vole, izdajali pa so tudi različna potrdila (domovnice, delavske knjižice, živinske potne liste, gradbena dovoljenja) ter vodili evidenco psov in izdajali pasje znamkice.

Po okupaciji so Nemci kmalu vzpostavili okupacijsko oblast tudi pri Sv. Barbari v Haložah, *»saj je že 16. aprila 1941 prišel Josef Frank, ki je prevzel OŠ ter bil postavljen za krajevnega vodjo politične organizacije Štajerske domovinske zveze. Občinski svet so odpravili, za župana potrdili dotedanjega«*, še izveva. Avtor omenja, da se je občina imenovala Ankenstein (po gradu Borl) do konca druge svetovne vojne. Občina se nekoliko skrči, nekaj domačij naselja Meje naj bi odstopili Hrvaški.

Po drugi svetovni vojni

Že v času narodno-osvobodilnega boja, leta 1944, so bili na območjih nekdanjih 5 občin oz. sosesk ustanovljeni krajevni narodno-osvobodilni odbori. Izvoljeni delegati so zelo resno vzeli svoje zadolžitve, kar se da razbrati iz gradiva prve seje okrajnega narodnoosvobodilnega odbora Ptuj, ki je bila 30. avgusta 1945, ugotavlja avtor. Na tej seji je nastopil s svojo razpravo Dušan Korenjak, ki je spregovoril v imenu Haložanov, *»ki so najrevnejši del našega naroda in potrebuje pomoč. Splošne pobude ne pomagajo, ampak potrebujejo dejansko pomoč v obliki javnih del pri obnovi in za ceste, katere je okupator zanemarljivo, da se Haložanom ponudi prilika zaslužka, kar bo veliko pomenilo, da bo za zimo oskrbel svojo družino s kurjavo in hrano.«* Izveva še, da je bil Anton Gol na isti seji izvoljen v izvršilni odbor okrajnega narodnoosvobodilnega odbora Ptuj. *»Član tega odbora je bil tudi Franc Fijačko iz Dolan. Leta 1946 je bil sprejet zakon o upravni razdelitvi LR Slovenije in krajevne narodno-osvobodilne odbore so preimenovali v*

krajevne ljudske odbore.« Avtor pravi, da so bile volitve vanje v vseh petih krajevnih ljudskih odborih. »*Krajevni ljudski odbori so samostojno sprejemali odločitve o delu in življenje krajanov na njihovem območju.*« Te pristojnosti so bile zapisane, na delo v krajevnih odborih pa sta močno vplivali država in politika.

V taki sestavi so delovali krajevni ljudski odbori do sprejetja novega zakona leta 1952, ki je določal upravno-politično razdelitev LR Slovenije; ukinil je krajevni ljudski odbor in občino postavil kot najnižjo upravno-politično enoto. Avtor ugotavlja, da so se po tem zakonu združili vsi krajevni ljudski odbori (bilo jih je 5) in nastane Občina Cirkulane.

Občinski ljudski odbor Cirkulane se je redno sestajal in obravnaval pereče zadeve, ki so sodile med njegove pristojnosti. Izveva, da je bila v tistem času pomembna elektrifikacija naselij, zaradi česar so imenovali občinsko komisijo za pospešitev del, ki jo je v začetku vodil Alojz Rakuš, kasneje pa Stanko Rajher. Izveva še, da so se srečevali z mnogimi težavami, od pomanjkanja načrtov, lesa za drogeve, potrebnega električnega materiala za daljnovode in hišne instalacije; za vse je bilo doma premalo denarja, zato so iskali možnosti za zagotovitev sredstev iz dotacij okrajnega ljudskega odbora.

Na občinskih sejah so zelo konkretno razpravljali tudi o obnovi vinogradov in sadovnjakov, za kar pa ni bilo dovolj denarja, vendar so sklenili, da to postavijo na strokovne temelje. »*Zahtevali so strokovna mnenja o primernosti vinogradniških leg in o sortni sestavi, ki so bile osnova za najetje kreditov.*«

»*/.../s cestami, potmi, mostovi, brvmi, vzdrževanjem in urejanjem so se ukvarjali na več sejah in na zborih volivcev, ki so jih po zakonu sklicevali na vsake tri mesece.*« Tetičkovič ugotavlja, da za vse potrebe niso imeli dovolj denarja in so bili zaradi tega ob sprejemanju občinskega proračuna vedno pod pritiskom občanov in odbornikov, ker jim niso zagotovili več denarja za vse potrebe. Izveva, da so na sejah obravnavali tudi pobudo sosednje

hrvaške občine Višnjica za izgradnjo ceste Višnjica-Paradiž-Pohorje. Izveva še, da je občina uspela skleniti tudi pogodbo s podjetjem Avtobusni promet iz Maribora za uvedbo avtobusne proge Cirkulane-Ptuj-Maribor. Avtor dodaja, da je bilo to podjetje pripravljeno vnaprej plačati najemnino za garažiranje avtobusa s pogojem, da s tem denarjem Cirkulančani zgradijo garažo. Izgradnjo garaže je bila pripravljena prevzeti prostovoljna gasilska četa pod pogojem, da jo koristijo tudi gasilci, *»a v resnici se je iz te gradnje pozneje razvil gasilski dom.«* Na več sejah so odborniki obravnavali predlog kmetijske zadruga za izgradnjo žagarskega obrata v Cirkulanah, a ker zanj niso imeli zemljišča, so obrat postavili ob tedanjo občinsko stavbo. Na sejah so obravnavali tudi stanje v živinoreji. Tetičkovič pravi, da so ugotovili nazadovanje, zato so se odločili, da bodo nastavili veterinarja in zgradili osemenjevalnico. Izveva, da se je projekt vlekel kar nekaj časa, še v obdobje občine Borl. Stalno pomanjkanje denarja za urejanje cest in druge komunalne infrastrukture je privedlo do posebnega krajevnega samoprispevka. Avtor ugotavlja, da so bile ceste sicer utrjene in posute z gramozom, vendar so jih večji nalivi poškodovali, največja razdejanja pa so puščale zimske zmrzali. Izveva, da naj bi se občina otepala vzdrževanja cest in se borila, da bi jih vključili v okrajno cestno mrežo, kjer pa tudi ni bilo dovolj sredstev za vse. Ugotoviva, da je bila takrat še večina republiških in regionalnih cest v ptujskem okraju makadamskih. *»Občinske ceste so vzdrževali prebivalci s kulukom in namesto gramoza nanje navažali kamenje, največkrat pa so jih posipali z laporjem, ki se je ob deževju spremenil v blato.«* Razvoj motornega prometa pa je zahteval utrjene ceste tudi po bregovih. Avtor domneva, da je bil občinski ljudski odbor Cirkulane med prvimi, ki je sprejel odlok o uvedbi posebnega krajevnega samoprispevka za popravilo cest, mostov in poti. V odloku so zapisali višino samoprispevka *»v letu 1954, 400.000 din«*, ki so ga morali plačevati vsi davčni zavezanci še pravi in dodaja, da so s tem denarjem nameravali na občinske ceste navoziti kamenje ter izkopati obcestne jarke. *»Na seji (26. maja 1954) so sprejeli tudi odlok o uvedbi posebnega krajevnega samoprispevka za popravilo osnovne šole in nižje gimnazije Cirkulane.«* Izveva, da je okrajni ljudski odbor Ptuj na

seji okrajnega zbora potrdil oba odloka šele maja 1955. *»Odborniki so bili zadolženi za nadzor nad porabo sredstev samoprispevka.«* Poleg denarja pa so morali krajani prispevati še svoje moči, merila za to, koliko ur je moral kdo pomagati, pa je sprejel občinski ljudski odbor.

Izveva, da je ta skoraj na vsaki seji obravnaval tudi prošnje za socialno podporo. Ugotoviva, da so se na sejah tega odbora od maja naprej (leta 1955) poleg pomembnih domačih zadev odborniki pričeli ukvarjati tudi z vprašanjem združevanja občin in ustvarjanjem komunalnega sistema. Tako je na seji 2. maja 1955 predsednik poročal o vsebini sestanka predsednikov občinskih odborov na okraju Ptuj, da so dobili nalogo pripraviti poročilo o dotedanjem delu občinskega ljudskega odbora in ga obravnavati na zborih volivcev, skupno osnovno informacijo o združevanju občin, ki naj bi bile gospodarsko močnejše, sprejeti pa bodo morale nekaj več nalog in obveznosti za lastni in širši gospodarski ter družbeni razvoj. Avtor domneva, da se je govorilo tudi o predlogu združitve sedanjih občin Cirkulane, Gorišnica, Markovci in Zavrč ter ugotavlja, da so odborniki razpravljali o informaciji, navedli vrsto pomislekov o predlogu združevanja z omenjenimi občinami in skupna misel, ki so jo zapisali tudi v zapisnik, je bila, da *»ta predlog ne upošteva, da so območja in ljudje različni po načinu gospodarjenja, življenjskih pogojih, krajevnih običajih in da ne spadajo skupaj.«*

Na 23. seji občinskega ljudskega odbora Cirkulane so odborniki znova obravnavali združitev občin Cirkulane in Zavrč ter vasi Muretinci, Stojnci in Bukovci s Ptujkega polja v občino Borl s sedežem v Dolanah. *»/.../Občino Cirkulane so ukinili 31. avgusta 1955 in s 1. septembrom 1955 je pričela z delom združena občina Borl, s sedežem v Dolanah.«* Avtor je ugotovil, da je iz arhivskih listin razvidno, da se je občinski ljudski odbor Borl sestal na seji 7. avgusta 1955, na kateri je verifikacijska komisija poročala o izvoljenih odbornikih, ki so sestavljali občinski ljudski odbor Borl. Izveva, da so na drugi seji sprejeli statut občinskega ljudskega odbora Borl ter izvolili predsednike komisij in svetov, ki so delali v okviru občinskega odbora. Precej razprav so

namenili Letovišču Borl in Kmetijskemu gospodarstvu Cirkulane, ki ni imelo strokovnjaka za organiziranje in vodenje proizvodnje pa ugotavlja avtor. Kako so se odborniki posvečali težavam, ki so jih imeli občani na različnih področjih življenja, kažejo naslednji primeri. Ob odkupu živine so morali Cirkulančani voditi živino v Stojnce na tehtanje z javno tehtnico ali pa so morali zaupati odkupovalcem. Zato so zahtevali postavitve javne tehtnice v Cirkulanah, vendar nekaj časa niso našli primerne mesta zanjo. Telovadno društvo Partizan je zaprosilo za izgradnjo telovadnice, v prošnji pa so navedli, da so zbrali ves gradbeni les in so pripravljeni sodelovati pri gradnji. Občina je polovico sredstev vključila v proračun za leto 1957. Predlagali so ureditev grobišča padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja ter zaščito grobnice borlskih gospodov in kapelice na pokopališču v Cirkulanah. Zdravniku pa so odobrili pavšal za obiskovanje pediatričnega tečaja v Zagrebu. Na 20. seji občinskega ljudskega odbora Borl so razdelili sredstva cestnega sklada. Predsednik je predlagal izplačilo enkratne nagrade občinskim uslužbencem, in sicer 50% enkratne mesečne plače. *»Šlo je za nagrado pred ukinitvijo občinskega ljudskega odbora Borl, ki so ga priključili občinskemu ljudskemu odboru Gorišnica, ki je nastal jeseni leta 1957. Že naslednje leto (1958) pa so občino Gorišnica ukinili in nastala je velika občina Ptuj, ki je obsegala 645 kvadratnih kilometrov z okrog 68.000 prebivalci.«* Skupščino so sestavljali izvoljeni odborniki v občinski zbor in zbor proizvajalcev. Slednjega so sestavljali zaposleni delavci v podjetjih in kmetje, povezani v zadruge. Občinska skupščina Ptuj se je sestajala na skupnih in ločenih sejah, kar so zahtevali zakon, statuti in poslovnik. Poslance v republiški zbor SR Slovenije so volili na splošnih volitvah vsi državljani, v zbor proizvajalcev iste skupščine pa zaposleni delavci, kmetje in drugi. Takšna sestava občinske skupščine je veljala do sprejetja nove ustave SFRJ in ustav republik leta 1974.

Po letu 1974

Z ustanovitvijo velike ptujske občine je bila po tedanjih ocenah prekinjena lokalna samouprava. Že po nekaj letih delovanja komunalnega skupščinskega sistema so se odločili ustanoviti krajevne skupnosti. To so bile temeljne

samoupravne enote, ki so odločale o vrsti vprašanj, povezanih z delom in življenjem prebivalstva.

Leta 1974 je bil vzpostavljen delegatski sistem in krajevne skupnosti dobijo skupščino in svet. Podatki za obdobje 1974-1979 govorijo, da je bil predsednik skupščine Martin Žuran, predsednik sveta Ivan Flajšman, tajniške posle sta pa opravljala Jože Klajderič in Marija Vidovič. Od 1979 do 1983 je vodil skupščino Mirko Šoba, predsednik sveta je bil Martin Žuran. V obdobju 1983 do 1987 je bil predsednik skupščine Ivan Korenjak, predsednik sveta Martin Žuran, tajniške posle je opravljala Marija Vidovič. Od 1987 do 1991 je skupščino vodil Ivan Korenjak, predsednik sveta je bil Stanko Vidovič, Marija Vidovič je bila tajnica. Obdobje 1991-1994 skupščine nima več, ima pa obširni 23 članski svet, ki ga je vodil predsednik Maks Kolednik, tajnica ja bila Marija Kolednik. Občina Ptuj ja na sedežih nekdanjih združenih občin v krajevnih središčih ustanovila krajevne urade, ki so vodili matične knjige in druge naloge.¹

Predstavitev občine Cirkulane na svetovnem medmrežju

Tudi na svetovno medmrežje sva pokukala in izbrala nekaj podatkov, ki jih vključujeva v ta del najine naloge.

»Občina Cirkulane spada v prelepo slovensko pokrajino, imenovano Haloze. Haloze se delijo na Zgornje ali Gozdne Haloze in na Spodnje ali Vinorodne Haloze. Vinorodne Haloze se na nek način začenjajo z Občino Cirkulane.« Opisane so nekatere geografske značilnosti, tako izveva, da je *»Najvišji vrh v občini Vrbanjšak v Velikem Vrhju, ki doseže komaj 412 m n.v. Ob potokih je nekaj ravninskega sveta, ostalo so griči. Razgibano reliefno pokrajino sestavlja 13 naselij, od tega kar 6 naselij meji na RH.«*

¹ Tetičkovič, Franc (2004), prispevek v zborniku Cirkulane, svet Belanov, Cirkulane, Halo, stran: 31-42.

Pogled na Cirkulane. Vir: Spletna stran Občine Cirkulane.

In kako je bilo nekoč? *»Haloški del borske gospoščine, kamor je spadala nekoč Občina Cirkulane, je bil leta 1542 razčlenjen na tri urade: Zavrč, Bela (Cirkulane) in Leskovec. Naselbine urada Bela so bile: Dolane, Medribnik, Paradiž, Pristava. Na področju urada Bela so prebivali izključno Slovenci.«*

Po letu 1850 pa je z novim odlokom *»bilo cirkulansko območje razdeljeno na pet sosesk in sicer na sosesko Gradišča z naseljem Gradišče, sosesko Gruškovec z naselji Gruškovec, Medribnik in Meje, sosesko Slatina z naseljema Slatina in Pristava, sosesko Sv. Barbara v Halozah z naselji Brezovec, Cirkulane in Dolane ter na sosesko Sv. Elizabeta v Halozah z naseljema Paradiž in Pohorje.«*

Leta 1934 so v Kraljevini Jugoslaviji *»vseh pet sosesk združili v novo občino Sv. Barbara v Halozah in ji priključili še Veliki Vrh in del Malega Okiča.«* Tako je leta 1936 *»obsegala del naselja Belski Vrh, Brezovec, Cirkulane, Dolane, Gradišča, Gruškovec, Mali Okič, Medribnik, Paradiž, Pohorje, Pristavo, Slatino, del naselja Veliki Okič in Veliki Vrh.*

Med okupacijo ni bilo sprememb, razen v naselju Meje, kjer je nemški okupator del Mej odstopil Nezavisni državi Hrvatski.«

»Leta 1944 so na podlagi bivše ureditve nastali krajevni odbori narodnoosvobodilne fronte in krajevni narodnoosvobodilni odbori, ki so se

leta 1946 preimenovali v krajevne ljudske odbore. Leta 1952 so se vsi krajevni ljudski odbori združili v novo Občino Cirkulane.«

Leta 1955 pa združevanje »Občina Cirkulane in Občina Zavrč sta se združili v Občino Borl, kamor so bile priključene še vasi Ptujskega polja - Bukovci, Stojnci in Muretinci.« Pa ni dolgo trajalo »že leta 1958 je bila ta občina ukinjena in nastala je nova Občina Ptuj. Leta 1965 je Občina Ptuj ustanovila 25 Krajevnih skupnosti in ena izmed njih je bila tudi KS Cirkulane.«

V samostojni Republiki Sloveniji je omogočil nastanek novih občin Zakon o lokalni samoupravi, sprejet 1993. »Bivša Občina Ptuj je razpadla na več manjših občin. Cirkulansko področje je proti volji občanov država umestila v Občino Gorišnica. Občina Gorišnica je Cirkulanam odvzela še status krajevnih skupnosti.«

Nastane Iniciativni odbor za ustanovitev Občine Cirkulane. Njegov trud »je bil poplačan z odločitvijo poslancev v DZ RS, ki so podali zeleno luč za nastanek novih občin in določili referendum o novih občinah konec januarja 2006. Na referendumu se je večina občanov odločila za Občino Cirkulane. Tako smo po dolгих letih pričakovanj na lokalnih volitvah leta 2006 izvolili prvega župana in prve svetnike samostojne Občine Cirkulane.«²

Delo Iniciativnega odbora za ustanovitev Občine Cirkulane

Želja po ustanovitvi lastne občine je pripeljala do ustanovitve Iniciativnega odbora za ustanovitev Občine Cirkulane. Kako je potekalo delo v iniciativnem odboru, izveva iz obrazložitve priznanja, ki ga je odbor sprejel ob prvem občinskem prazniku in so se mu na ta način občani zahvalili.

² Spletna stran Občine Cirkulane. <http://www.cirkulane.si/> (12.1.2009)

V začetku izveva, da je bil Iniciativni odbor je ustanovljen 20. januarja 2001 v Cirkulanah, z naslednjimi člani: Anton Kokot – predsednik; Stanko Dernikovič, Ivan Hemetek, Ruža Brlek in Ivan Emeršič. Potrjen je bil s strani političnih strank, vaških odborov in predstavnikov društev.

Istega leta, 8. februarja, se je iniciativnemu odboru pridružil Stanislav Golc, ki je koordiniral delo pri izdelavi Elaborata o ustanovitvi Občine Cirkulane, pri izdelavi katerega je sodelovala tudi firma Halo. 1. marca 2001 sta se pridružila še dva člana: Janez Jurgec in Stanko Vidovič, nato pa 16. marca tega leta, še: Danijel Polajžer, Franc Prelog, Branko Majhen in Stanko Kokol. Tako sestavljeno članstvo iniciativnega odbora je pričelo z delom in pripravami na organizacijo okroglih miz in drugih aktivnosti. Zbor krajanov, ki je bil sklican 22. aprila 2001 v večnamenski dvorani v Cirkulanah, je potrdil mandat iniciativnemu odboru, katerega cilj je bi ustanovitev občine Cirkulane.

Podelitve priznanj ob prvem občinskem prazniku, junija 2008. Vir: Spletna stran Občine Cirkulane.

Iniciativni odbor je pripravil vso dokumentacijo in sklical sestanek vseh vlagateljev oziroma pobudnikov novih občin v Republiki Sloveniji na Borlu,

25. avgusta 2001. Takratna vlada, 22. oktobra 2001, zavrne vse pobude za ustanovitev novih občin kljub predhodno razpisani možnosti ustanavljanja občin.

Iniciativni odbor skupaj z drugimi vlagatelji poda pritožbo na Ustavno sodišče Republike Slovenije. Sodišče pobude zavrne. Zato Iniciativni odbor pripravi pritožbo na Evropsko sodišče, kjer sodeluje tudi mag. Andrej Kos iz Izlak. Pritožba vsebuje obrazec oziroma vlogo, ki ga pripravi mag. Kos, ter tekstualni del pritožbe, ki ga pripravi Janez Jurgec. Ko je nastala možnost za ustanovitev samostojnih občin, je pritožba umaknjena.

Iz obrazložitve sklepa izveva tud, da so delo iniciativnega odbora *»spremljali vzponi in padci.«* Verjetno je to vplivalo tudi na članstvo v odboru. Proti koncu leta 2005 sta se delu v odboru pridružila Anton Podhostnik in Davorin Tušek. Od predhodnih članov so do referendumu, 29. januarja 2006, v odboru še delovali: Anton Kokot, Janez Jurgec, Stanko Dernikovič, Kokol Stanko, Ivan Hemetek in Branko Majhen.

Pri obrazložitvi sklepa je tudi poudarjeno, da je Iniciativni odbor *»...imel ves čas delovanja veliko moralno podporo krajanov in tudi finančno pomoč posameznikov.«*

Pogled na Cirkulane. Vir: Spletna stran Občine Cirkulane.

Iniciativni odbor je pripravil ponovno kompletno vlogo za ustanovitev Občine Cirkulane. Vlagatelj pripravljene pobude za ustanovitev občine Cirkulane v državni zbor Republike Slovenije je poslanec, g. Branko Marinič. S tem so

krajani območja Cirkulan dobili možnost odločanja o samostojni občini na referendumu, 29. januarja 2006.

Izveva tudi podatek, da je bilo za delo v iniciativnem odboru opravljenih okvirno *»1600 delovnih ur, prevoženih več kot 5000 km in porabljenih okvirno 1,2 milijona tolarjev.«*

V zaključku sklepa je še zahvala *»...vsem sponzorjem, donatorjem in vam spoštovani Občani, da ste stali iniciativnemu odboru moralno in finančno ob strani ter s tem dobili samostojno Občino Cirkulane.«*³

*»Zgodovina je pokazatelj, da so si predniki vselej želeli lastne občine, to je dokončno uspelo šele sedanji generaciji.«*⁴ je ob koncu predstavitve občine zapisal avtor članka na spletni strani občine Cirkulane.

³ Sklep – obrazložitev priznanja iniciativnemu odboru, junij 2008, arhiv Občine Cirkulane.

⁴ Spletna stran Občine Cirkulane. <http://www.cirkulane.si/> (12.1.2009)

CILJI NALOGE

S svojo raziskovalno nalogo sva poskušala ugotoviti stopnjo zadovoljstva občanov najine »mlade« občine. Želela sva nekakšno primerjavo glede na stanje prejšnje organiziranosti, ko smo bili sestavni del Občine Gorišnica.

Na nek način sva hotela izvedeti, pa tega nisva posebej spraševala, ali bi se ljudje v sedanjem trenutku odločili za samostojno občino.

Hotela sva tudi pokazati, da je tudi nam, mladim občanom, pomembno v kakšni občini živimo, kakšne so naše možnosti za izobraževanje, preživljanje prostega časa, možnosti zaposlitve.

Nenazadnje pa je bil najin cilj tudi naučiti se, kako raziskovati.

HIPOTEZE

Odkar deluje samostojna Občina Cirkulane:

- Je prepoznavnost kraja boljša.
- Je izboljšana prometna infrastruktura.
- Je društveno življenje dobilo nov zagon.
- Je več posluha za predloge občanov.
- Se vlaga več v sistem predšolske in osnovnošolske vzgoje in izobraževanja.
- So boljši pogoji za podjetništvo in obrt.
- Je več družabnosti med občani.
- Večina občanov je zadovoljna, da so se odločili za ustanovitev lastne občine.

METODA DELA

Pri delu sva uporabila deskriptivno metodo (metodo opisovanja dejstev, odnosov, procesov brez vzročnega pojasnjevanja) in komparativno metodo (metodo primerjanja dejstev, odnosov, procesov, z namenom odkrivanja podobnosti in razlik). To metodo dela sva uporabila pri opisnem delu naloge.

Pripravila sva anketni vprašalnik, s katerim sva zajela vzorec, ki sva ga skrbno pripravila. Pri tem sva upoštevala število prebivalcev posameznega naselja, starostno strukturo, izobrazbeno strukturo in spol anketiranih. Metodo anketiranja sva uporabila za preverjanje hipotez.

Metodo vodenih intervjujev sva uporabila v raziskovalnem delu za preverjanje najinih hipotez.

Merski pripomočki

Pri raziskavi nisva uporabljala posebnih merskih pripomočkov. Postavila sva hipoteze in jih nato z vodenimi intervjuji in anketo preverjala. Anketa je bila anonimna. Anketo sva pustila pri anketirancu in so nama jo anketirani vrnili, ko so jo izpolnili.

Statistična obdelava podatkov

Razdelila sva 100 vprašalnikov, od tega sva dobila vrnjenih 86. Dobljene podatke iz ankete sva najprej razdelila po vprašanjih. Sledilo je grupiranje in združevanje enakih in podobnih odgovorov v razrede. Razvrščanje podatkov je bilo izvedeno s pomočjo šifriranja. Vsak enak ali podoben odgovor je bil označen s črtico. Sledilo je seštevanje črtic. Tedaj je bilo mogoče ugotoviti, koliko posameznih enot spada v isto skupino. Skupine prikazujeva v tej raziskovalni nalogi s tabelami.

RAZISKOVALNI DEL

REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

Od razposlanih in oddanih 100 anketnih vprašalnikov sva jih dobila vrnjenih 86. Za pomoč pri seštevanju odgovorov sva poprosila tudi sošolce in ti so nama radi priskočili na pomoč.

Spol anketiranih:	
ženski	45
moški	38

Naselje, v katerih živijo anketirani:	
Brezovec	7
Cirkulane	14
Dolane	7
Gradišča	12
Gruškovec	7
Mali Okič	5
Medribnik	7
Meje	3
Paradiž	5
Pohorje	4
Pristava	7
Slatina	4
Veliki Vrh	4

Izobrazbena sestava anketiranih:	
Nepopolna osnovna šola	4
osnovna šola	19
poklicna ali srednja izobrazba	49
višja izobrazba	9
visoka izobrazba	5

Starostna piramida anketiranih:	
skupina: do 18 let	11
skupina: 18-29 let	11
skupina: 30-59 let	56
skupina: nad 60 let	8

1. V medijih se o kraju govori oziroma piše:		
manj	21	25%
enako	25	30%
več	35	42%
ne vem	3	3%

2. Ali menite, da v drugih predelih Slovenije vedo za Cirkulane?		
manj	23	27%
enako	34	40%
bolj	25	30%
ne vem	3	3%

3. Kakšna se vam zdi prometna povezanost naših krajev v primerjavi s časom, ko so Cirkulane spadale pod občino Gorišnica?		
slabša	6	7%
enaka	28	33%
boljša	52	60%

4. Kakšna je kakovost cestnih povezav v občini?		
slabša	1	1%
enaka	24	28%
boljša	61	71%

5. Varnost v cestnem prometu je:		
slabša	1	1%
enaka	31	37%
boljša	52	62%

6. Koliko je društev z ustanovitvijo občine Cirkulane?		
manj	2	2%
enako	25	29%
več	59	69%

7. Finančni pogoji za delovanje društev so:		
slabši	7	8%
enaki	26	30%
boljši	35	40%
ne vem	18	12%

8. Ali sodelujete pri kakšnem društvu v občini?		
ne	54	63%
da	32	37%
Anketirani delujejo v naslednjih društvih:		
Športno društvo Cirkulane 3		
Planinsko društvo Cirkulane 5		
Kulturno društvo Cirkulane 2		
Društvo upokojencev Cirkulane 4		
Društvo za aktivno preživljanje prostega časa 1		
Društvo gospodinj Cirkulane 3		
Gasilsko društvo Cirkulane 3		
Turistično društvo Cirkulane 1		
Vinogradniško društvo Cirkulane 1		
Lovska družina Cirkulane 1		

9. Kakšno je sodelovanje s predsedniki vaških odborov?		
slabše	12	14%
enako	35	41%
boljše	17	20%
še nimam izkušenj	22	25%

10. Kakšno je sodelovanje z občinsko upravo?		
slabše	7	8%
enako	23	27%
boljše	29	34%
še nimam izkušenj	27	31%

11. Kakšno je sodelovanje župana z prebivalci?		
slabše	6	7%
enako	11	13%
boljše	52	60%
še nimam izkušenj	17	20%

12. Koliko se vlaga v šolstvo v občini Cirkulane?		
manj	2	2%
enako	22	25%
več	43	50%
ne vem	20	23%

13. Koliko se naredi za predšolske otroke v občini Cirkulane?		
manj	0	0%
enako	18	21%
več	64	74%
ne vem	4	5%

14. Ali je v občini Cirkulane možnosti za zaposlitev:		
manj	14	16%
enako	40	48%
več	30	34%
ne vem	2	2%

15. Kakšni so pogoji za ustanovitev oz. delovanje podjetja?		
slabši	10	11%
enaki	16	18%
boljši	10	11%
ne vem	50	60%

16. Ali se javnih prireditih v občini udeležujete:		
ne	31	36%
da	55	64%

17. Koliko je javnih prireditih?		
manj	3	3%
enako	32	37%
več	51	60%

18. Kakšna je kvaliteta prireditih v občini?		
slabša	3	3%
enaka	23	27%
boljša	60	70%

19. Ali ste mnenja, da je bila ustanovitev občine korak v pravo smer?		
da	68	79%
ne vem	16	19%
ne	2	2%

20. Ali menite, da se je z ustanovitvijo občine začel proces zapiranje vase?		
da	13	17%
ne vem	40	52%
ne	24	31%

21. Ali menite, da se je z ustanovitvijo občine začel proces povezovanja in sodelovanja z drugimi občinami?		
da	43	50%
ne vem	26	30%
ne	17	20%

ZAPIS VODENIH INTERVJUJEV

Intervju z Danico Finžgar

Danica Finžgar je 35 letna kmetijska tehničarka doma v Brezovcu 41, občina Cirkulane.

1. Ali se vam zdi, da je kraj v medijih in na »zemljevidu« Slovenije dovolj prepoznaven. Ali vsaj bolj kot prej? Če ni, kaj bi storili za boljšo prepoznavnost?

»Mislim, da ni dovolj prepoznaven. Še vedno veliko ljudi ne pozna teh krajev. Več bi se moralo vlagati v turizem, da bi bilo veliko obiskovalcev. Samo v tem je prihodnost Haloz.«

2. Ali so cestne in druge komunalne povezave boljše oz. ali se več dela na tem področju?

»Mislim, da občina dela veliko na tem, da se trudi, da bi bile te stvari boljše.«

3. Kakšno je vaše mnenje o društvenem življenju v občini?

»Društva so vsa zelo aktivna in veliko pripomorejo k družabnemu življenju v kraju.«

4. Kako ste zadovoljni z vlaganjem v izobraževalni sistem? Ali menite da se dovolj vlaga v izobraževanje?

»Izobraževanje oz. vlaganje v izobraževanje je kar na nivoju, je zadovoljivo, solidno.«

5. Ali se kaj več vlaga v razvoj obrti, podjetništva in turizma?

»Mislim, da se v razvoj obrti, podjetništva vlaga dovolj. Več vlaganja v turizem bi bilo dobrodošlo.«

6. Ali je več in kvalitetnejših kulturnih prireditev in ali se je kaj spremenilo v tej smeri?

»Prireditve je več, šola, vrtec in občina sodelujejo dobro, skupaj pripravljajo lepe prireditve.«

Intervju z Ivanom Hemetkom

Ivan Hemetek je po poklicu strojni tehnik, star 39 let. Doma je v Cirkulanah na hišni številki 1, v občini Cirkulane. Je v tem mandatu svetnik v občinskem

svetu, svetnik je bil tudi v prejšnjem sestavu občinskega sveta Občine Gorišnica.

1. Ali se vam zdi, da je kraj v medijih in na »zemljevidu« Slovenije dovolj prepoznaven. Ali vsaj bolj kot prej, ko smo bili še sestavni del občine Gorišnica? Če ni, kaj bi se moralo storiti za boljšo prepoznavnost?

»Kraj je v medijih bolj prepoznaven kot prej, a mislim da še vedno premalo.«

2. Ali so cestne in druge komunalne povezave boljše oz. ali se več dela na tem področju? Kakšno je bilo stanje v občini Gorišnica?

»Na tem področju se dela več. Stanje v prejšnji občini pa je bilo zadovoljivo.«

3. Kakšno je vaše mnenju o društvenem življenju v občini?

»Mislim, da je društveno življenje v občini zelo aktivno.«

4. Kaj menite, kakšno je sodelovanje župana z prebivalci? Ali je bilo sodelovanje z županom občine Gorišnica boljše, kot je s županom Cirkulan?

»Sodelovanje župana s prebivalci je boljše kot v Gorišnici, vendar bi lahko bilo še boljše.«

5. Ali je več in kvalitetnejših kulturnih prireditev in ali se je kaj spremenilo v tej smeri?

»Prireditev je več. Mislim da je to povezano z ustanovitvijo novih sekcij in društev v občini. Prednost prireditev je pa v tem, da se dogajajo v Cirkulanah in ne več v Gorišnici.«

6. Ali se kaj več vlaga v razvoj obrti, podjetništva in turizma in kakšno je bilo stanje v prejšnji občini?

»Na Haloškem je stanje enako, spremenilo se ni nič. Stanje se še bo izboljšalo.«

7. Ali menite, da so prebivalci občine zadovoljni z vodenjem le te in kako so bili zadovoljni s prejšnjim županom, v stari občini, v primerjavi s sedanjim?

»V večji meri so prebivalci zadovoljni, saj so si župana tudi sami izvolili. Menim pa, da bi se stanje lahko še izboljšalo.«

8. Kako ste zadovoljni z vlaganjem v izobraževalni sistem? Ali menite da se dovolj vlaga v izobraževanje?

»Vlaga se dovolj, mislim, da več kot prej.«

9. Ali ste mnenja, da je bila ustanovitev občine korak v pravo smer in zakaj?
»Ja, je bila. Sami odločamo o svojem razvoju. Sredstva sami razporejamo.«

Intervju z Marinko Jurgec

Marinka Jurgec je po poklicu medicinska sestra in živi v Cirkulanah.

1. Ali se vam zdi, da je kraj v medijih in na »zemljevidu« Slovenije dovolj prepoznaven. Ali vsaj bolj kot prej? Če ni, kaj bi storili za boljšo prepoznavnost?

»Kraj je prepoznaven.«

2. Ali so cestne in druge komunalne povezave boljše oz. ali se več dela na tem področju?

»So boljše. V zadnjem času so se naredile nove ceste in pločniki, tako da smo s cestnimi povezavami lahko zelo zadovoljni.«

3. Kakšno je vaše mnenju o društvenem življenju v občini?

»Z ustanovitvijo občine je društev več in se bolje razvijajo.«

4. Kako ste zadovoljni z vlaganjem v izobraževalni sistem? Ali menite, da se dovolj vlaga v izobraževanje?

»Z izobraževalnim sistemom sem zadovoljna, saj se je veliko naredilo na predšolski ravni.«

6. Ali je več in kvalitetnejših kulturnih prireditev in ali se je kaj spremenilo v tej smeri?

»Prireditev je več in so lepše.«

Intervju z Miroslavom Šobo

Mirko Šoba je upokojeni učitelj. Stanuje v Cirkulanah.

1. Ali se vam zdi, da je kraj v medijih in na »zemljevidu« Slovenije dovolj prepoznaven. Ali vsaj bolj kot prej, ko smo bili še sestavni del občine Gorišnica? Če ni, kaj bi se moralo storiti za boljšo prepoznavnost?

»Mislim, da je. Kraj je bolj prepoznaven. Pa vendar, z vsemi aktivnostmi, ki potekajo v občini, bi moral biti seznanjen širši krog prebivalstva-občanov. Občinsko glasilo bi moralo iziti večkrat na leto, ker ljudje o delovanju občine premalo vedo.«

2. Ali so cestne in druge komunalne povezave boljše oz. ali se več dela na tem področju? Kakšno je bilo stanje v občini Gorišnica?

»Več se dela na tem področju- je napredek, vendar tudi s pomočjo občanov (donatorske pogodbe). Občina bi morala bolj oz. več subvencionirati pri gradnji le teh povezav. Situacija pa je ostanek socializma.«

3. Kakšno je vaše mnenju o društvenem življenju v občini?

»Glede na druge občine je društveno življenje zadovoljivo, vendar nima perspektiv, nima prihodnosti - zaradi premalo denarja.«

4. Kaj menite, kakšno je sodelovanje župana s prebivalci? Ali je bilo sodelovanje z županom občine Gorišnica boljše, kot je z županom Cirkulan?

»Dobrodošel bi bil vsak mesec po en sestanek z vaškimi odbori in županom, ki bi informiral občane o delovanju občine. Župan bi moral biti bolj prisoten.«

5. Ali je več in kvalitetnejših kulturnih prireditev in kaj se je spremenilo v tej smeri?

»Čas je tak, da nekvalitetne prireditve nimajo možnosti, da bi pritegnile več ljudi. Mogoče bi bilo smiselno vlagati več denarja v prireditve, a po drugi strani bi bil to velik odhodek za občino.«

6. Ali se kaj več vlaga v razvoj obrti, podjetništva in turizma in kakšno je bilo stanje v prejšnji občini?

»Absolutno premalo je vlaganj v to smer.«

7. Ali menite, da so prebivalci občine zadovoljni z vodenjem le te in kako so bili zadovoljni s prejšnjim županom v stari občini v primerjavi s sedanjim?

»Današnji časi so drugačni, kot so bili pred štirimi leti, ko smo spadali še pod občino Gorišnica. Če so ljudje nezadovoljni, nosi del tega tudi trenutna gospodarska kriza. Združevanje bi prineslo več denarja. Če je treba izpeljati kak večji projekt, so občine premajhne, da bi pokrile vse stroške, zato bi bilo smiselno sodelovati.«

8. Kako ste zadovoljni z vlaganjem v izobraževalni sistem? Ali menite, da se dovolj vlaga v izobraževanje?

»Skrajni čas bi bil, da bi se izobraževanje prilagodilo potrebam gospodarstva. Preveč je kadra za potrebe šolstva. Občina bi morala bolj poskrbeti za to, da

bi se pravilno usmerjali v poklice. Premalo je rokodelskih poklicev in preveč je tistih ljudi, ki bi sedeli le za mizo.»

9. Ali ste mnenja, da je bila ustanovitev občine korak v pravo smer in zakaj?
»Vsaka stvar ima nekaj dobrega in nekaj slabega. Manjša občina pomeni večjo kontrolo, slabost majhne občine pa je ta, da ima enake stroške poslovanja kot večje občine, ki imajo tudi večji proračun.»

Intervju z Janezom Jurgecem

Janez Jurgec je po poklicu učitelj. Star je 47 let in je župan Občine Cirkulane, kjer tudi živi, v naselju Cirkulane.

1. Ali se vam zdi, da je kraj v medijih in na »zemljevidu« Slovenije dovolj prepoznaven. Ali vsaj bolj kot prej? Če ni, kaj bi storili za boljšo prepoznavnost?

»V prejšnjih letih kraj ni bil dovolj razpoznaven, vendar smo na tem področju v kratkem času veliko storili in smo bolj razpoznavni.»

2. Ali so cestne in druge komunalne povezave boljše oz. ali se več dela na tem področju?

»Vsekakor, še posebej zadnji dve leti. Rezultati so vidni.»

3. Kakšno je vaše mnenje o društvenem življenju v občini?

»Z društvi sem izredno zadovoljen. Imamo veliko kvalitetnih in dejavnih društev, še posebej glede na velikost občine.»

4. Ali se glas »navadnega« občana sliši tudi na občini?

»Pobude občanov seveda prihajajo, mi jih želimo izpolniti in z njimi najti pravo pot.»

5. Kako ste zadovoljni z vlaganjem v izobraževalni sistem? Ali menite da se dovolj vlaga v izobraževanje?

»Občina v ta sistem vlaga maksimalno veliko glade na sredstva, ki jih imamo na razpolago.»

6. Ali se kaj več vlaga v razvoj obrti, podjetništva in turizma?

»Naredili smo pozitivne premike. V bodoče naj bi se pomagalo obrtnikom in podjetnikom z odprtjem industrijske cone v Dolanah. Poskušamo pomagati tudi turizmu.»

7. Ali je več in kvalitetnejših kulturnih prireditev in kaj se je spremenilo v tej smeri?

»V letošnjem letu je v občini veliko novih prireditev. Kulturno Društvo Cirkulane praznuje 110 let delovanja, sledi praznovanje od 90. letnici rojstva dr. Maksa Bračiča, krajevnega veljaka. Tudi ostala društva (Radio klub Cirkulane, Športno društvo, Društvo vinogradnikov in sadjarjev Haloze, Planinsko društvo, Turistično društvo,...) bodo skozi vse leto prispevala k družabnemu življenju v občini in s tem h kvaliteti prireditev.«

Intervju z Jernejem Golcem

Jernej Golc je diplomirani inženir elektrotehnike, stanuje v Pristavi. Ukvarja se s podjetništvom kot lastnik poslovnega centra Halo.

1. Ali se vam zdi, da je kraj v medijih in na »zemljevidu« Slovenije dovolj prepoznaven?

»Kraj je delno prepoznaven, dalo bi se še kaj storiti na tem področju.«

2. Ali so cestne in druge komunalne povezave boljše oz. ali se več dela na tem področju? Kakšno je bilo stanje v občini Gorišnica?

»Cestne in druge komunalne povezave so delno boljše kot prej.«

3. Kakšno je vaše mnenje o društvenem življenju v občini?

»Mislim, da je društveno življenje dobro in da se veliko dela na tem področju.«

4. Kaj menite, kakšno je sodelovanje župana s prebivalci? Ali je bilo sodelovanje z županom občine Gorišnica boljše, kot je z županom Cirkulan?

»Mislim, da je tudi sodelovanje župana s prebivalci dobro.«

5. Ali je več in kvalitetnejših kulturnih prireditev in kaj se je spremenilo v tej smeri?

»Vse je enako kot prej.«

6. Ali se kaj več vlaga v razvoj obrti, podjetništva in turizma in kakšno je bilo stanje v prejšnji občini?

»Vlaga se manj, še posebej v turizmu.«

7. Ali menite, da so prebivalci občine zadovoljni z vodenjem le te in kako so bili zadovoljni s prejšnjim županom, v stari občini, v primerjavi s sedanjim?

»Verjetno so.«

8. Kako ste zadovoljni z vlaganjem v izobraževalni sistem? Ali menite da se dovolj vlaga v izobraževanje?

»Izobraževalni sistem je dober.«

9. Ali ste mnenja, da je bila ustanovitev občine korak v pravo smer in zakaj?

»Da.«

Intervju z Emilom Drevom

Dekan Emil Drev je po poklicu katoliški duhovnik. Je farni župnik in živi v župnišču, na naslovu Cirkulane 41a.

1. Ali se vam zdi, da je kraj v medijih in na »zemljevidu« Slovenije dovolj prepoznaven. Ali vsaj bolj kot prej, ko smo bili še sestavni del občine Gorišnica? Če ni, kaj bi se moralo storiti za boljšo prepoznavnost?

»Mislim, da kraj ni dovolj prepoznaven.«

2. Ali so cestne in druge komunalne povezave boljše oz. ali se več dela na tem področju? Kakšno je bilo stanje v občini Gorišnica?

»Na tem področju je stanje zadovoljivo.«

3. Kakšno je vaše mnenju o društvenem življenju v občini?

»Nekatera društva delajo več, nekatera pa manj. Deloma dobro deloma pa ne.«

4. Kaj menite, kakšno je sodelovanje župana s prebivalci? Ali je bilo sodelovanje z županom občine Gorišnica boljše, kot je z županom Cirkulan?

»Mislim, da je sodelovanje kar v redu.«

5. Ali je več in kvalitetnejših kulturnih prireditev in kaj se je spremenilo v tej smeri?

»Na tem področju se dela več.«

6. Ali se kaj več vlaga v razvoj obrti, podjetništva in turizma in kakšno je bilo stanje v prejšnji občini?

»Še nimam izkušenj.«

7. Ali menite, da so prebivalci občine zadovoljni z vodenjem le te in kako so bili zadovoljni s prejšnjim županom, v stari občini, v primerjavi s sedanjim?

»Mislim, da so prebivalci, kar se tiče vodenje občine, zadovoljni.«

8. Kako ste zadovoljni z vlaganjem v izobraževalni sistem? Ali menite da se dovolj vlaga v izobraževanje?

»Menim, da se vlaga dovolj.«

9. Ali ste mnenja, da je bila ustanovitev občine korak v pravo smer in zakaj?

»Mislim, da.«

PREVERJANJE HIPOTEZ

Predpostavila sva, da odkar deluje samostojna Občina Cirkulane:

- Je prepoznavnost kraja boljša.
- Je izboljšana prometna infrastruktura.
- Je društveno življenje dobilo nov zagon.
- Je več posluha za predloge občanov.
- Se vlaga več v sistem predšolske in osnovnošolske vzgoje in izobraževanja.
- So boljši pogoji za podjetništvo in obrt.
- Je več družabnosti med občani.
- Večina občanov je zadovoljna, da so se odločili za ustanovitev lastne občine.

Hipoteze sva preverjala z anketnim vprašalnikom in s pomočjo informacij pridobljenih iz vodenih intervjujih.

1. hipoteza: **Prepoznavnost kraja je boljša.**

Izsledki anketnega vprašalnika (vprašanja 1, 2 in 3) in izjave v intervjujih naju navajajo k sklepu, da se prepoznavnost kraja izboljšuje. Predvsem občani opazijo večjo prisotnost v pisnih medijih.

Hipoteza številka 1 - prepoznavnost kraja je boljša - **je potrjena.**

2. hipoteza: **Prometna infrastruktura je izboljšana.**

Analiza anketnega vprašalnika (vprašanja 3, 4 in 5) in odgovori vprašanih v vodenih intervjujih nama povedo, da občani menijo, da gre za izboljšanje na področju urejenosti cest in s tem tudi izboljšanje prometne varnosti. Izsledki naju usmerjajo k sklepu, da je cestna infrastruktura izboljšana.

Hipoteza številka 2 – prometna infrastruktura je izboljšana - **je potrjena.**

3. hipoteza: **Društveno življenje je dobilo nov zagon.**

Društveno življenje je bilo na območju Cirkulan vedno bogato ne glede na organiziranost lokalne samouprave. Ali je dobilo nov zagon in podporo ob ustanovitvi samostojne občine, sva preverila z obema, v raziskavi uporabljenima, merskima pripomočkoma.

Rezultati anketnega vprašalnika (vprašanja 6, 7 in 8) in odgovori vprašanih v intervjujih nama povedo, da se je obstoječi društveni utrip ohranil in dobil nov zagon, poleg tega pa so se ustanovila tudi nova društva.

Hipoteza številka 3 – društveno življenje je dobilo nov zagon – **je potrjena.**

4. hipoteza: **Za predloge občanov je več posluha.**

Kljub kar visokemu številu tistih, ki so na anketna vprašanja pod številko 9, 10 in 11, s katerimi sva preverjala hipotezo, odgovorili, da še nimajo izkušenj, odgovori vendarle kažejo na več posluha za predloge občanov. Podobno je razbrati tudi pri intervjuvancih, katerim je bilo to vprašanje zastavljeno.

Hipoteza številka 4 - za predloge občanov je več posluha – **je potrjena.**

5. hipoteza: **Vlaga se več v sistem predšolske in osnovnošolske vzgoje in izobraževanja.**

Z vprašanjema 12 in 13 v anketnem vprašalniku sva preverjala to hipotezo. Tudi intervjuvancem sva postavila vprašanje, vezano na to hipotezo. Zagotovo je otvoritev novega vrtca prepričala vprašane k odgovorom vezanim na predšolsko vzgojo. Tudi v zvezi z vlaganji v osnovnošolsko izobraževanje je polovica vprašanih mnenja, da se vlaga več. Odgovori naju navajajo na sklep, da se v izobraževalni sistem vlaga več.

Hipoteza številka 5 - vlaga se več v sistem predšolske in osnovnošolske vzgoje in izobraževanja – **je potrjena.**

6. hipoteza: **Pogoji za podjetništvo in obrt so boljši.**

Pri preverjanju te hipoteze z anketo (vprašanje 14 in 15) in iz nekaterih pogovorov ugotavljava, da nimava dovolj trdnih dokazov, da bi smela trditi,

da so pogoji za podjetništvo in obrt boljši. Kljub omenjenim pozitivnim premikom in načrtovanju industrijske cone v občini.⁵

Hipoteza številka 6 - pogoji za podjetništvo in obrt so boljši – **ni potrjena**.

Morda pa bi lahko hipotezo modificirala npr., da se pripravljajo za obrt in podjetništvo »boljši časi«. Vendar bi bilo takšno hipotezo težko preveriti saj smo v času recesije pa tudi vprašanje je, koliko občanov je z načrti v to smer seznanjeno.

7. hipoteza: **Družabnosti med občani je več.**

16., 17. in 18. vprašanje v anketnem vprašalniku je bilo namenjeno preverjanju stopnje družabnosti med občani oz. udeležbi na prireditvah občine, ki so eden izmed pokazateljev zadovoljstva z delovanjem občine. Tudi v intervjujih sva zastavila to vprašanje. Izsledki kažejo, da je udeležba na prireditvah visoka, da jih je več in da je opazen dvig kvalitete teh, naju usmerjajo k sklepu, da je družabnost med občani visoka.

Hipoteza številka 7 - družabnosti med občani je več – **je potrjena**.

8. hipoteza: **Večina občanov je zadovoljna, da so se odločili za ustanovitev lastne občine.**

Zadnjo hipotezo sva nekako na posreden način preverjala z zadnjimi tremi vprašanji v anketi in tudi z vprašanjem v intervjujih.

Intervjuvani in anketirani so se večinsko opredelili, da je ustanovitev občine korak v pravo smer.

Tako meniva, tudi glede na odgovore na ostala vprašanja, da so občani z lastno občino bolj zadovoljni, kot so bili prej.

Hipoteza 8 - večina občanov je zadovoljna, da so se odločili za ustanovitev lastne občine – **je potrjena**.

⁵ Glej intervju z županom Janezom Jurgecem

DISKUSIJA

Zakaj sva se lotila raziskovanja? Sva občana Občine Cirkulane in sva kot otroka doživela njen nastanek. Zanimalo naju je, kakšno je zadovoljstvo občanov sedaj, ko je občina »stara« že skoraj tri leta. Ali bi ljudje še enkrat izglasovali ustanovitev samostojne občine? Nenazadnje pa sva hotela z izbiro tem tudi sporočiti, da smo tudi mi, mladi, še kako zainteresirani, da nam lokalna skupnost ponuja čim boljše možnosti za izobraževanje, koristno preživljanje prostega časa, možnosti zaposlitve in nastanitve...

Veliko je bilo še zamisli, kako bi preverila najine predpostavke, koga vse bi še prosila za intervju, kako bi z dodatnim vprašalnikom poizvedela še kaj... pa se nama ni izšlo. Pa nič hudega. Ponosna sva, da sva naredila verjetno prvo javnomnenjsko raziskavo o zadovoljstvu občanov najine občine. Zelo zanimivo bi jo bilo čez nekaj časa ponoviti, saj smo priča svetovni gospodarski recesiji in spremembi lokalne ureditve oz. nastajanju pokrajin.

Ker bi pa rada, da bi ta raziskovalna naloga bila razpoložljiva še drugim, bo dobila svoje mesto tudi na svetovnem spletu. Naloga bo tudi predstavljena zainteresiranim ob koncu šolskega leta, s čimer se bova poskušali oddolžiti vsem, ki so si vzeli čas in nama pomagali pripraviti to nalogo in se na svoj način posloviti od najine osnovne šole.

ZAKLJUČEK

Za izdelavo te raziskovalne naloge sva porabila veliko svojega prostega časa. Vesela sva, da sva naletela pri krajanih na dober odziv. Njihova pripravljenost odgovarjati na vprašanja nama je omogočila izoblikovati ugotovitve na osnovi pridobljenih odgovorov.

Zavedava se, da je najino raziskovanje zajelo le majhen del prebivalcev kljub skrbni izbiri vzorca. Ob koncu lahko mirno rečeva, da sva zadovoljna, saj sva pri delu uživala, bila deležna tudi pomoči sošolcev in vedno sva imela podporo mentorjev.

Verjameva, da sva z nalogo spodbudila koga, da bo najino delo nadaljeval ali nadgradil in da bodo izsledki najine naloge koristen podatek in napotek še komu drugemu.

LITERATURA in VIRI

Knjižni viri:

Prašnički, Martin idr. (2005), *Cirkulane, svet Belanov*, Halo, Cirkulane.

Šamprl Purg, Kristina (1997), *Ptuj in okolica na razglednicah 1891 – 1945*, Zgodovinsko društvo Ptuj, Ptuj.

Drugi pisni viri:

Sklep o podelitvi velikega priznanja Občine Cirkulane Iniciativnemu odboru za ustanovitev občine Cirkulane, Cirkulane, 2008.

Internet:

Spletna stran Občine Cirkulane: <http://www.cirkulane.si/>

Intervjuji:

Intervju z Danico Finžgar

Intervju z Ivanom Hemetkom

Intervju z Marinko Jurgec

Intervju z Miroslavom Šobo

Intervju z Janezom Jurgecem

Intervju z Jernejem Golcem

Intervju z Emilom Drevom

PRILOGE

Sva devetošolca Žan Jurgec in Gregor Finžgar. Odločila sva se, da bova naredila raziskovalno nalogo v kateri želiva preko ankete izvedeti vaše mnenje o delovanju občine, zato vas prosiva za sodelovanje. Anketa je anonimna.

Spol:

- a) ženski
- b) moški

Naselje, v katerem živite: _____

Izobrazbena sestava:

- a) nepopolna osnovna šola
- b) osnovna šola
- c) poklicna izobrazba
- d) srednješolska izobrazba
- e) višješolska izobrazba
- f) visokošolska izobrazba
- g) magisterij
- i) doktorat

Starostna piramida:

- a) skupina: do 18 let
- b) skupina: 18-29 let
- c) skupina: 30-59 let
- d) skupina: nad 60 let

1. V javnih medijih se o kraju govori oz. piše:

- a) manj
- b) enako

- c) več
- d) ne vem

2. Ali menite, da v drugih predelih Slovenije vedo za Cirkulane?

- a) manj
- b) enako
- c) bolj
- d) ne vem

3. Kakšna se vam zdi prometna povezanost naših krajev v primerjavi s časom, ko so Cirkulane spadale pod občino Gorišnica?

- a) slabša
- b) enaka
- c) boljša

4. Kakšna je kakovost cestnih povezav v občini?

- a) slabša
- b) enaka
- c) boljša

5. Varnost v cestnem prometu je:

- a) slabša
- b) enaka
- c) boljša

6. Koliko društev deluje z ustanovitvijo občine Cirkulane?

- a) manj
- b) enako
- c) več

7. Finančni pogoji za delovanje društev so:

- a) slabši

- b) enaki
- c) boljši
- d) ne vem

8. Ali sodelujete pri kakšnem društvu v občini?

- a) ne
- b) da

Če ste odgovorili da, napišite v katerem/katerih:

9. Kakšno je sodelovanje s predsedniki vaških odborov?

- a) slabše
- b) enako
- c) boljše
- d) še nimam izkušenj

10. Ali je sodelovanje z občinsko upravo:

- a) slabše
- b) enako
- c) boljše
- d) še nimam izkušenj

11. Ali je sodelovanje župana s prebivalci:

- a) slabše
- b) enako
- c) boljše
- d) še nimam izkušenj

12. Koliko se vlaga v sistem osnovnošolskega izobraževanja občini Cirkulane?

- a) manj
- b) enako

- c) več
- d) ne vem

13. Koliko se vlaga v sistem predšolske vzgoje v občini Cirkulane?

- a) manj
- b) enako
- c) več
- d) ne vem

14. Ali je v občini Cirkulane možnosti za zaposlitev:

- a) manj
- b) enako
- c) več

15. Kakšni so pogoji za ustanovitev oz. delovanje podjetja?

- a) slabši
- b) enaki
- c) boljši
- d) še nimam izkušenj

16. Ali se javnih prireditev v občini udeležujete:

- a) ne
- b) da

Če ste odgovorili z da, napišite v katere/katerih:

17. Koliko je javnih prireditev?

- a) manj
- b) enako
- c) več

18. Kakšna je kvaliteta prireditev v občini?

- a) slabša
- b) enaka
- c) boljša

19. Ali ste mnenja, da je bila ustanovitev občine korak v pravo smer?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

20. Ali menite, da se je z ustanovitvijo občine začel proces zapiranje vase?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

21. Ali menite, da se je z ustanovitvijo občine začel proces povezovanja in sodelovanja z drugimi občinami?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem